

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри спеціальної освіти
протокол № 2 від 30 серпня 2022 р.
Завідувачка кафедри

 (Кабельнікова Н.В.)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ОК 24 ВСТУП ДО КОУЧИНГУ ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ЛОГОПЕДА

Освітня програма Спеціальна освіта. Логопедія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальність 016 Спеціальна освіта 01 Логопедія
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Івано-Франківськ 2022

1. Опис курсу

Назва освітньої компоненти	Вступ до коучингу особистісного розвитку логопеда
Тип курсу	Обов'язкова компонента
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	5 семестр
Викладач	Лідія Дрозд (Lidiiia Drozd), кандидат психологічних наук, старший викладач кафедри спеціальної освіти https://orcid.org/0000-0001-5406-2942
Посилання на сайт	
Контактний телефон	+380992556923
Email викладача:	drozdlidiya301091@gmail.com
Графік консультацій	за призначеним часом
Методи викладання	лекційні заняття, практичні заняття, презентації, індивідуальні завдання
Форма контролю	Диференційований залік

1. Анотація курсу

«Вступ до коучингу особистісного розвитку логопеда» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта 01 Логопедія і є однією з обов'язкових компонент, предметом вивчення якої є закономірності розвитку людини на різних етапах становлення особистості, психолого-педагогічні закономірності застосування коучингових технологій в особистісному розвитку професійного зростання логопеда. Вивчення дисципліни передбачає висвітлення сутності й особливостей процесу коучингу, а також основних інструментів коучингу, які можуть бути застосовані у різних сферах життєдіяльності та спрямовані на навчання та розвиток особистості, а також особистісного розвитку логопеда.

2. Мета та цілі курсу: є оволодіння майбутніми педагогами компетентностями комплексного уявлення про коучинг, про сутність й особливості процесу коучингу, а також про основні інструменти коучингу, які можуть бути застосовані у різних сферах життєдіяльності та спрямовані на навчання та розвиток особистості та особистісного професійного зростання.

Пізнавальні: ознайомлення студентів з теоретичними аспектами та історією виникнення коучингу, основними принципами та методами коучингу в освіті; розкриття змісту ключових коучингових методів, а також визначення переваги та особливості використання методів коучингу в освіті та професійному спрямуванні

Методичні: ознайомлення студентів з особливостями процесу коучингу, основними аспектами вивчення запиту, категорією потенційних клієнтів коуча, особливостями емоційної та мотиваційної складової під час коучингового процесу; ознайомлення з основними етапами коучингового процесу; володіти теоретичними знаннями і практичними вміннями, отриманими під час вивчення різних навчальних дисциплін психолого-педагогічного спрямування для розкриття внутрішнього потенціалу особистості.

Практичні: сформувати вміння користуватися техніками трансформаційної комунікації; володіти інноваційними методиками та технологіями, для визначення ключових аспектів роботи коучингу в професійному зростанні; застосовувати інструменти побудови ефективної комунікації у коучинговому процесі.

3. Компетентності та програмні результати навчання за ОПП

Інтегральна компетентність	здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі спеціальної освіти, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог до професійної, навчальної або дослідницької діяльності.
Загальні компетентності	<p>ЗК 2. Здатність зберігати, примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку освітньої галузі, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 5. Здатність до міжособистісної взаємодії, до колективних дій, до ділового спілкування з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань для забезпечення успішної взаємодії в галузі спеціальної освіти.</p> <p>ЗК 7. Здатність застосовувати психолого-педагогічні знання у практичних ситуаціях, працювати самостійно, автономно діяти з позиції соціальної відповідальності, займати активну життєву позицію та розвивати лідерські якості.</p>

	ЗК 9. Дотримуватись морально-етичних норм поведінки та академічної доброчесності, відповідально та сумлінно ставитись до виконання своїх професійних обов'язків; вміння виявляти, ставити, обґрунтовано вирішувати проблеми в галузі спеціальної освіти, спроможність забезпечувати їх оцінювання і прогнозування шляхів ефективного розв'язання.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>ФК 2. Здатність до розвитку в дітей дошкільного і шкільного віку з порушеннями мовленнєвого розвитку базових якостей особистості.</p> <p>ФК 14. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми з порушеннями різних нозологічних форм, їх батьками та колегами.</p> <p>ФК 15. Здатність до безперервної самоосвіти, саморозвитку, постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки.</p>
Програмні результати (Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти)	<p>РН2. Володіє загально-теоретичними знаннями в обсязі, необхідному для вирішення освітніх, корекційно-розвивальних, організаційних та інших фахових завдань.</p> <p>РН3. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування дефектологом конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>РН4. Здатний до широкого критичного осмислення освітніх проблем, вирішення яких лежить в площині взаємодії фахівців різних галузей (медичних фахівців, психологів, соціальних педагогів, соціальними організаціями та ін.), працює над підвищенням своєї професійної компетентності; приймає рішення на основі суспільно-ціннісних орієнтирів.</p> <p>РН11. Здатний ефективно застосовувати методику логопедичної роботи відповідно до етіології, патогенезу мовленнєвих порушень, вікових та індивідуальних особливостей суб'єкта корекції чи реабілітації.</p> <p>РН15. Володіє навичками побудови корекційно-розвивального середовища для осіб з порушеннями інтелектуального розвитку дітей різного віку; створення мікроклімату в колективі на основі гуманізму, демократії, доброзичливої вимогливості.</p>

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні (семінарські) заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
4/120	18	28	74

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
2022-2023	5	Логопедія	4	обов'язковий

6. Політика курсу

Політика курсу відповідає принципам академічної доброчесності, визначеним у розділі 1.3.2.6. порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті.

Студентам рекомендується відвідувати лекційні заняття, оскільки на них пояснюється теоретичний матеріал, необхідний для виконання завдань на практичних заняттях, виконання та підготовка презентацій та успішного написання самостійної роботи.

Відповіді на теоретичні питання практичного заняття оцінюються у 2 бали.

Презентація проєктів на практичному занятті оцінюється у 4 бали.

Самостійна робота на занятті оцінюється у 1 бал.

За своєчасне виконання всіх завдань у повному обсязі здобувач отримує додаткові 2 бали.

7. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел	Завдання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретичний та методологічний аспект коучингу в розвитку особистості логопеда					
Академічних годин: л.- 4 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 8 год.	Тема 1. "Історія виникнення та розвиток коучингу" План 1. Вступ до коучингу	лекція/ практичне заняття	3,4,5	1. Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел 2. Визначити мету та принципи коучингу 3. Розглянути ключові аспекти цілей коучингу	14

	<p>2.Історичний аспект виникнення та розвитку коучингу</p> <p>3. Поняття коучингу</p> <p>3. Мета та принципи коучингу, умови якісного коучингу.</p> <p>4. Основні види коучингу.</p>			<p>4. Підготувати у вигляді доповіді та презентації (до 10-15 хвилин) "Види коучингу та особливості їх проведення"</p>	
<p>Академічних годин: л.- 4 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 10 год.</p>	<p>Тема 2. "Професійні стандарти коучингу"</p> <p>План</p> <p>1. Комплексна характеристика видів коучингу.</p> <p>2. Особистість коуча: професійні стандарти Міжнародної Федерації Коучингу (ICF).</p> <p>3. Ключові компетентності коуча.</p> <p>4. Формат коучингу та його підвиди.</p>	<p>лекція/ практичне заняття</p>	<p>6,7</p>	<p>1. Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел</p> <p>2. Визначити сутність та особливості професійних стандартів коучингу</p> <p>2. Розглянути ключові компетентності коуча</p> <p>3. Визначити особливості формату коучингу та його підвидів</p> <p>4. Ознайомитись та охарактеризувати основні інструменти коучингу</p>	<p>14</p>
<p>Академічних годин: л.- 4 год.; пр.- 4 год.;</p>	<p>Тема 3. "Особливості коучингового процесу"</p> <p>План</p> <p>1. Процедурні аспекти коучингового процесу.</p>	<p>лекція /практичне заняття</p>	<p>2,5,7</p>	<p>1.Опрацювання змісту лекції, рекомендованих джерел</p>	<p>14</p>

сам. роб. - 8 год.	<p>2. Особливості <i>Техніки парафраз</i>.</p> <p>3. Оцінка ефективності коучингу, застосування SMART техніки.</p> <p>4. Роль емоцій під час коучингового процесу.</p>			<p>2. Визначити особливості процедури коучингового процесу</p> <p>3. Обґрунтувати особливості та етапи <i>Техніки парафраз</i></p> <p>4. Ознайомитись детально та підготувати доповідь стосовно ефективності коучингу та його оцінювання</p> <p>5. Особливості застосування SMART техніки</p> <p>6. Техніка «SMART» (визначення критеріїв задач).</p> <p>7. Модель SWOT. Вправи, спрямовані на самопізнання та розвиток особистості.</p>	
Академічних годин: л.- 2 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 8 год.	<p>Тема 4. "Педагогічний коучинг, його сутність та основні поняття"</p> <p>План</p> <p>1. Основні інструменти педагогічного коучингу</p> <p>2. Мета, завдання та види педагогічного коучингу.</p>	лекція /практичне заняття	1,5	<p>1. Розглянути та детально опрацювати лекційний матеріал</p> <p>2. Ознайомитись та визначити основні інструменти педагогічного коучингу</p>	14

	<p>3. Коучинговий процес, його етапи та ключові аспекти.</p> <p>4. Допоміжні техніки у коучинговому процесі.</p>			<p>3. Обґрунтувати мету, завдання та види педагогічного коучингу</p> <p>4. Визначити ключові складові коучингового процесу</p> <p>5. Використання допоміжних технік у коучинговому процесі</p> <p>6. Використання метафор. Метафоричні асоціативні карти. Техніка «воронка запитань». Техніка «картезіанські запитання».</p>	
<p>Академічних годин: л.- 0 год.; пр.- 10 год.; сам. роб. – 14 год.</p>	<p>Тема: "Моделі та інструменти коучингу"</p> <p>План</p> <p>1. Техніка «Колесо балансу»</p> <p>2. Модель GROW</p> <p>3. Стратегія Уолта Діснея</p> <p>4. Піраміда Роберта Ділтса</p> <p>5. Техніка шкалювання</p>	<p>практичне заняття</p>		<p>1. Ознайомитись з основними інструментами коучингу.</p> <p>2. Визначити ключові теоретичні та практичні інструменти кожної методики.</p> <p>3. Підготувати до кожної методики презентацію з практичним її застосуванням для себе.</p>	

				<p>4. Наприклад, створити за допомогою техніки «Колесо балансу» власне колесо свого балансу (відповідно і до всіх інших методик).</p> <p>5. Результати виконання підготувати у вигляді презентації на практичному занятті (за технічної можливості).</p>	
<p>Академічних годин: л.- 4 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. – 10 год.</p>	<p>Тема 5." Технологія коучингу у роботі вчителя-логопеда" План</p> <p>1. Професійне та особистісне зростання вчителя-логопеда в сучасній освіті.</p> <p>2. Технологія застосування коучингу в роботі вчителя-логопеда з батьками дітей логопатів.</p> <p>3. Мотивація до змін як основа коучингового процесу.</p>	<p>лекція /практичне заняття</p>	<p>5,7</p>	<p>1. Розглянути та детально опрацювати лекційний матеріал</p> <p>2. Визначити роль мотивації до змін, як основу коучингового процесу</p> <p>3. Обґрунтувати та визначити особливості професійного та особистісного зростання вчителя-логопеда в сучасній освіті</p> <p>4. Значення застосування коучингу в роботі вчителя-логопеда з батьками дітей логопатів.</p>	<p>14</p>

				5. Підготувати та презентувати доповідь за темою: "Практичне застосування елементів коучингу в роботі сучасного логопеда"	
Академічних годин: л.- 0 год.; пр.- 4 год.; сам. роб. - 8 год.	Тема "Лайф-коучинг як помічник в житті" План 1.Особливості лайф-коучингу 2.Відмінності лайф-коучингу від психо-терапії 3.Практична роль лайф-коучингу в житті кожної особистості 4.Рамка обмежених переконань (як розібратися з власними «внутрішніми переживаннями»)	практичне заняття	1,4,7	1.Визначити особливості лайф-коучингу 2.Продемонструвати відмінності у порівняльному контексті лайф-коучинг/ психо-терапія 3.Підготувати презентацію: "Лайф-коучинг в житті кожної особистості" 4.Особливості рамок обмежених переконань (сутність, та ключові аспекти)	14 (14)
Академічних годин: л.- 0 год.; пр.- 2 год.; сам. роб. - 8 год.	Тема: "Коучинг та інші види діяльності" План 1. Відмінність коучингу від інших видів надання допомоги особистості 2.Коучинг і освіта	практичне заняття		1.Визначити відмінність коучингу від інших видів надання допомоги особистості з визначенням ключових аспектів 2.Підготувати доповідь: "Коучинг і освіта"	

	3.Коучинг як сучасна концепція практичної психології.			3.Підготовка презентації: "Коучинг, як сучасна складова психології"	
--	---	--	--	---	--

8. Система оцінювання та вимоги: форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти викладання спеціальної методики історії, як педагогічна наука (100 балів)

Форма (метод) контрольного заходу, критерії оцінювання та бали:

Семінарські заняття – 84 бали (по 6 балів за 14 семінарських занять).

Самостійна робота – 14 балів (по 1 балу на кожному занятті).

За своєчасне виконання всіх завдань додаткові 2 бали.

Перекладання тем можливе при наданні довідки, що підтверджує відсутність з поважної причини.

Студент отримує залік за поточними результатами успішності.

9. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Борова Т. А. Теоретичні і методичні засади адаптивного управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу / Т. А. Борова : дис. на здобуття доктора пед. наук зі спец. 13.00.06 - теорія та методика управління освітою. - К., 2012. - С. 170-234.

2. Використання коучингу в системі вищої освіти України / О. О. Нежинська, В. М. Тименко // Вісник післядипломної освіти : зб. наук. праць Ун-ту менедж. освіти НАПН України ; редкол. : О. Л. Ануфрієва [та ін.] ; голов. ред. В. В. Олійник. – К. : АТОПОЛ ГРУП, 2015. - Вип. 15(28). - С. 236–245.

3. Дауни М. Эффективный коучинг: Уроки коуча коучей (Effective Coaching: Lessons from the Coaches' Coach) / Майлз Дауни . 2013. – 288 с.

4. Коучинг - інструмент особистого і професійного розвитку [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.lifecoach.com.ua/>

5. Коучинг у діяльності практичного психолога системи освіти : спецкурс для слухачів очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти / О. О. Нежинська, В. М. Тименко ; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». - К., 2015. - 44 с.

6. Коучинг як інструмент соціально-психологічної допомоги клієнту / О. О. Нежинська, В. М. Тименко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка. - Вип. 23: збірн. наук.праць. - К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. - С. 182-187.

7. Коучинг як технологія формування професійної компетентності освітянина / О. О. Нежинська, В. М. Тименко // Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів» (м. Мукачево, 17-18 травня 2017 р.) / Ред. кол. : Т. Д. Щербан (гол.ред.) та ін. - Мукачево : Вид-во МДУ, 2017. - С. 194-196. 13.

8. Кульчицька А.В. Цілепокладання як основа коучингу: теоретико-методологічний аналіз проблеми. *Психологічні перспективи*. 2018. Вип. 31. С. 171-182.

Додаткова:

1. Kulchytska A.V. Cognitive Interest in the Context of Information Theory of Emotions. *East European Journal of Psycholinguistics*. Lutsk: Lesya Ukrainka Eastern European National University, 2014. Issue 1. P. 121-129

2. Нежинська О. О., Тименко В. М. Використання коучингу в системі вищої освіти України. *Вісник післядипломної освіти : збірник наукових праць Ун-ту менедж. освіти НАПН України* ; редкол. : О. Л. Ануфрієва та ін. ; голов. ред. В. В. Олійник. Київ : АТОПОЛ ГРУП, 2015. Вип. 15(28). С. 236–245.

3. Демченко В. В. Проблеми професійної готовності педагогічних кадрів до роботи з обдарованими школярами / *Нова педагогічна думка*. 2009. № 2. С. 32 – 41.

4. Коучинг – інструмент особистого і професійного розвитку [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.lifecoach.com.ua/27>.

5. Коучинг у діяльності практичного психолога системи освіти : спецкурс для слухачів очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». Київ, 2015. 44 с.
6. Нежинська О. О., Тименко В. М. Коучинг як технологія розвитку лідерства у сфері освіти. Теоретичний та науково-методичний часопис «Вища освіта України»; 2017, № 2 (додаток1) ; Тематичний випуск «Університет і лідерство». Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2017. С. 65–68.
7. Кульчицька А. В. Цілепокладання як основа коучингу: теоретико-методологічний аналіз проблеми . Психологічні перспективи. Випуск 31. Луцьк : СНУ імені Лесі Українки, 2018. С.171-183
8. Романова С. М. Коучінг як нова технологія в професійній освіті. Вісник Нац. авіац. ун-ту. Серія : Педагогіка. Психологія. 2010. Вип. 3.
9. Хмельницька О.С. Коучинг як сучасна технологія підвищення ефективності навчального процесу. Молодий вчений. 2017. № 6 (46). С. 315-319.